

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/172/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115209914
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115209914.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31575951, p r o t i žalovanej: F. R., T. XX.X.XXXX, H. G., R. XXX/XX, o zaplatenie 55,03 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 22.4.2015 sa domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 55,03 Eur s úrokmi vo výške 28% p.a. od 16.8.2012 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o bežnom účte uzavretej dňa 26.3.2008.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, aj keď táto jej bola doručená ešte dňa 26.5.2015.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd s poukazom na § 115 a ods. 2 O.s.p. vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 26.3.2008, listom o odstúpení od zmluvy zo dňa 8.8.2012, poštovým podacím hárkom, výpismi z účtu žalovanej, sadzobníkom poplatkov, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu a zistil tento skutkový stav:

Dňa 26.3.2008 bola uzavretá medzi účastníkmi zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej žalovaná si zriadila u žalobcu osobný účet a používala jeho platobnú kartu. Z tejto zmluvy vyplýva, že nebolo dohodnuté povolené prečerpanie na účte.

Napriek nepovolenému prečerpaniu peňažných prostriedkov na osobnom účte žalovanej vznikol debetný zostatok vo výške 55,03 Eur, ktorý žalobcovi neuhradila a preto listom zo dňa 8.8.2012 žalobca od príslušnej zmluvy odstúpil. V tomto liste uviedol, že dôvodom bol vykázaný debetný zostatok na účte žalovanej ku dňu 1.2.2012 vo výške 54,40 Eur.

Podľa všeobecných obchodných podmienok žalobcu (ďalej len „VOP“) v časti 3.4, ktorá sa týka zmluvy o bežnom účte jedným zo spôsobov zrušenia bežného účtu bolo upravené aj odstúpenie v bode 3.11.5. V zmysle citovaného bodu banka môže odstúpiť od zmluvy o bežnom účte aj v prípade, ak klient podstatne poruší zmluvné povinnosti alebo povinnosti ustanovené platnými právnymi predpismi. Odstúpenie musí byť odôvodnené. Zmluva o bežnom účte zanikne ku dňu doručenia odstúpenia. Za podstatné porušenie zmluvných povinností sa považuje aj to, ak bežný účet je v nepovolenom prečerpaní a klient v lehote stanovenej bankou nepovolené prečerpanie nevyrovnal (písm. b/).

Doručovanie v spomínaných VOP je upravené v časti 19.8 a podľa tohto článku písomnosť banky adresovaná klientovi sa považuje za doručeníu tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku.

Žalobca pritom doložil poštový podací hárok, z ktorého vyplýva, že list o odstúpení od zmluvy zasielal žalovanej poštou dňa 8.8.2012 (č.l. 37).

Žalobca k žalobe pripojil výpis z účtu žalovanej za obdobie od 1.8.2012 do 16.8. 2012, podľa ktorého zostatok na účte predstavuje 55,03 Eur. Na výzvu súdu, aby žalobca preukázal výšku žalovanej sumy, žalobca reagoval predložením kompletnej histórie výpisov z účtu žalovaného za obdobie od 30.4.2008 do spomínaného 16.8.2012. Nárok je pritom uplatnený z nepovoleného prečerpania na bežnom účte a z predložených listinných dôkazov nie je možné ustáliť v ktorom časovom momente a v akom rozsahu došlo k nepovolenému prečerpaniu, pretože takýto nárok podľa názoru súdu je potrebné posudzovať ako nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Zároveň však zmluvu uzavretú medzi účastníkmi je nepochybne potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008. Podľa citovaného ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V danom prípade súd považoval za dôležitú skutočnosť, že žalobca odstúpil od zmluvy (v súlade s VOP) listom zo dňa 8.8.2012.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali, že všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane tých, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka majú občianskoprávny charakter. Ak by z pôsobnosti § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva (teda aj odstúpenie od zmluvy) sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky

by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Napokon nejasnosti v tomto smere už odstránil zákon č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 OZ o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti spomínaného zákona aj na skôr vzniknuté právne vzťahy. Tento právny záver totiž vyslovil Najvyšší súd v rozhodnutí 3 Mcdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Vychádzajúc z občianskoprávneho charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, ako aj s poukazom na § 52 ods. 2 OZ sa preto pre posúdenie odstúpenia od zmluvy aplikuje Občiansky zákonník. Je náležité a plné v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, ak sa pre spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo. Je potrebné vychádzať aj z toho, že zmluvu a VOP koncipoval len žalobca, ktorý sa navyše sám rozhodol pre odstúpenie od zmluvy aj keď mohol použiť iné právne inštitúty. Súd dodáva, že k totožnému právnemu záveru o účinkoch odstúpenia od zmluvy o bežnom účte a to aj v sporoch týkajúcich sa toho istého žalobcu, teda Prima banky Slovensko a.s. dospel Krajský súd v Prešove v rozsudku 6Co 182/2013 zo dňa 10.6.2014, 5Co 85/2013 zo dňa 21.8.2014, 14Co 64/2013 zo dňa 28.11.2013, ale Krajský súd v Trnave v rozsudku 24Co 9/2014 zo dňa 27.8.2014 a Krajský súd v Nitre v rozsudku 5Co 243/2013 zo dňa 5.2.2014. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý uznesením I. US 402/2013 zo dňa 19.6.2013 sťažnosť odmietol, pretože právne posúdenie odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľskom úvere považoval za ústavne konformné.

Podľa § 48 ods. 2 OZ sa v dôsledku odstúpenia od zmluvy zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú aj práva a povinnosti zo zmluvy. Iné zmluvné dojednanie by súd musel vyhodnotiť ako neplatné s poukazom na § 54 ods. 1 OZ a § 39 OZ.

Vzhľadom na uvedený právny záver prichádza následne do úvahy aplikácia § 457 OZ, podľa ktorého ak zmluva je neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal.

Pri odstúpení od zmluvy si teda účastníci majú vrátiť len vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Žalobca teda môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol žalovanej pri nepovolenom prečerpaní peňažných prostriedkov na účte bez akýchkoľvek vedľajších plnení ako sú poplatky či úroky. Nemôže totiž požadovať plnenie zo zmluvy, ktorá sa zrušila od začiatku v dôsledku jeho odstúpenia od zmluvy. Navyše uplatnený nárok súd považuje za premlčaný, na čo súd musí prihliadať ex offo v spotrebiteľských veciach s účinnosťou od 1.5.2014 ako to vyplýva z § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa citovaného ustanovenia orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Ako už súd uviedol, nárok žalobcu je potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 457 OZ a premlčanie podľa § 107 OZ.

Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Subjektívna premlčacia lehota začala plynúť v tomto prípade od 12.8.2012, kedy nastali účinky doručenia odstúpenia od zmluvy uplynutím troch dní od odoslania listu na poštovú prepravu. Navyše aj žalobca uplatňuje úroky z omeškania od 16.8.2012, takže pri počítaní premlčacej lehoty aj od uvedeného dátumu by nárok nepochybne bol premlčaný. Dňom 12.8.2012 došlo totiž k zrušeniu zmluvy ex tunc v dôsledku odstúpenia od zmluvy, takže od nasledujúceho dňa sa žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovanej. Dvojročná premlčacia lehota uplynula 12.8.2014 a keďže žaloba bola podaná až 22.4.2015, nárok je premlčaný.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si podľa § 151 ods. 1 O.s.p. uplatnil len žalobca, ten však bol vo veci neúspešný a preto mu náhrada trov neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.